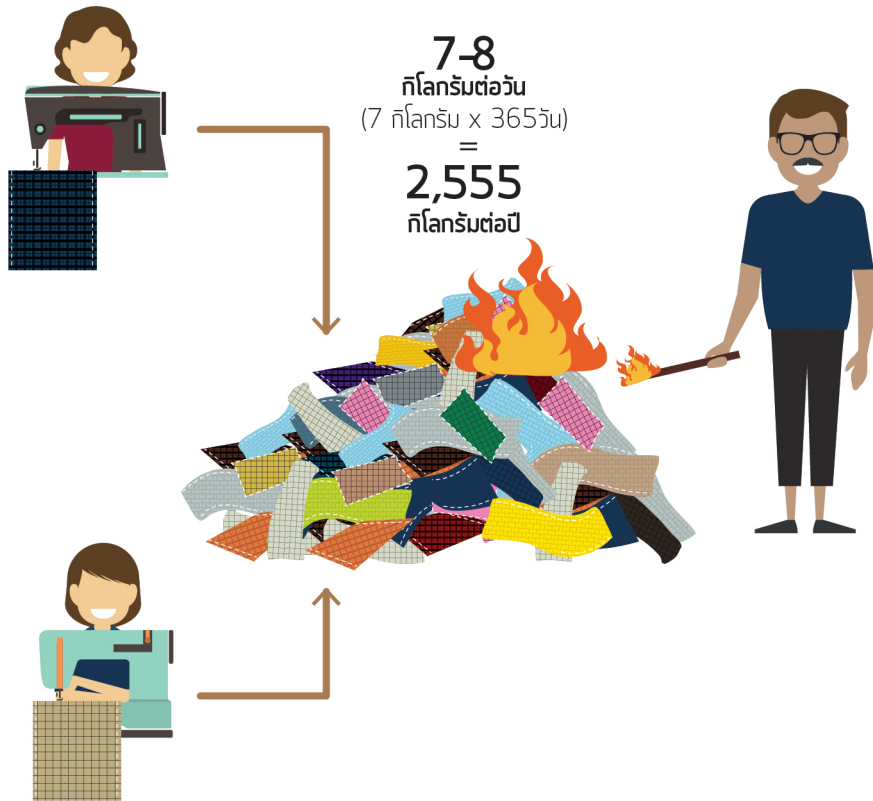

แปลงร่าง สร้างมูลค่าขยะ

โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์
จากเศษผ้า (เป๋้าแดง)

นอกจากจะกำจัดต้นข้าวโพดด้วยการเผาแล้ว เศษผ้าที่เหลือจากการตัดเย็บเสื้อผ้ากว่า 7-8 กิโลกรัมต่อวัน ชาวบ้านที่นาทะนุงอำเภอนาหมื่น ก็กำจัดด้วยการเผาเช่นกัน

กลุ่มเยาวชนนาทะนุง
จึงเกิดแนวคิดที่จะนำเศษผ้า
มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์

ขั้นตอนการทำงาน

รวบรวมสมาชิก

อบรมการตัดเย็บ

ลดการเผาเศษผ้า

มีความ
มุ่งมั่นพยายาม

ใจเย็น

บ่มเพาะเยาวชน
คนรุ่นใหม่

มีสมาธิ

กล้าแสดงออก

มีทักษะชีวิต

สร้างอาชีพเสริมให้คนในชุมชน
ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

หากทีมงานสามารถยกระดับ (เศษผ้า) ของ กลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนนาทะนุงลง ได้ ผลที่เกิดขึ้นตามมาในทันทีคือ การลด อัตราการเผาขยะเศษผ้าในชุมชน ส่วน ผลพลอยได้ที่จะเกิดขึ้นนั้น ทีมงานมองว่า การเย็บกระเป๋าเป็นการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ถือเป็น การสร้างอาชีพ เสริมให้คนในชุมชน ทั้งเด็ก เยาวชน และ ผู้ใหญ่ได้อีกทางหนึ่ง

ตำบลนาทะนุง อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน ชุมชน ขนาดเล็กที่มีประชากรอาศัยอยู่ราว 2,000 คน ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมไร่ข้าวโพด แม้อาชีพหลักคือ ทำการเกษตร แต่เชื่อว่าเกษตรกรจะมีตัวเลือกในการปลูกพืชมากขึ้น อำนาจการต่อรองทางการตลาดที่แทบจะไม่มี ส่งผลให้เกษตรกรต้องโอนอ่อนไปตามตลาด ปลูกในสิ่งที่ขายได้ เพื่อนำรายได้มาเลี้ยงครอบครัว

จากจุดเริ่มต้นที่อยากเพิ่มทางเลือกให้กับเกษตรกร ในชุมชน เยาวชนตำบลนาทะนุงกลุ่มหนึ่งจึงจับมือกันทำ โครงการต้นกล้านาทะนุงรักสิ่งแวดล้อม น้อมนำ เศรษฐกิจพอเพียง จนได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ เมื่อคิด ทำโครงการต่อ คำถามที่ว่า “ชอบทำอะไร ทำแล้วมีความสุขไหม” จึงเป็นโจทย์ที่ก้องดังให้ทีมทำงานคิดต่อ

ระดมความคิดหา “โจกย์” โครงการ

เพราะมีประสบการณ์การทำโครงการเมื่อปีที่แล้ว เมื่อต้องทำโครงการต่อในปีที่ 2 จำอ๊ี้ - จิรัชยา ทากัน จึงนำบทเรียนเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมภายใน และภายนอกมาใช้ เธอย้ำว่า ใจจริงอยากสานต่องานเดิมที่เคยทำได้ แต่เมื่อประเมินสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นหน้าแล้ง จึงได้ข้อสรุปว่า หากยังดันทุรังทำโครงการเดิมต่อ คงไม่ใช่ความคิดที่ดีนัก เธอจึงเร่งหาทีมงานใหม่ก่อน เพื่อให้แต่ละคนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

“หากคิดจะทำอะไรต้องวางแผนและหาแนวร่วม”

จำอ๊ี้ กล่าวถึงบทเรียนที่ได้รับจากปีแรกซึ่งส่งผลมาถึงวิธีทำงานในปัจจุบัน

เมื่อต้องหาสมาชิกใหม่เข้ามาแทนรุ่นพี่ที่จบการศึกษา จำอ๊ี้จึงถือโอกาสชักชวนเพื่อนสนิทให้เข้ามาร่วมโครงการ หลังจากนั้นจึงแบ่งหน้าที่ให้แต่ละคนไปชักชวนคนสนิท ใกล้ตัวมาร่วมกิจกรรมด้วย

เมื่อถามถึงเหตุผลที่เข้าร่วมโครงการ สัม-กิตติมา พลชนะ และ จ๊ะจำ-อารีญา ปันติ บอกเป็นเสียงเดียวกันว่า เข้าร่วมโครงการเพราะความสนิทสนมกับเพื่อน ปกติก็ไปไหนมาไหนด้วยกันอยู่แล้ว หากต้องทำโครงการด้วยกันอีกจะเป็นอะไรไป

การออกเดินสายเชิญชวน เพื่อหาแกนนำเยาวชน เข้ามาร่วมโครงการในปีที่ 2 ได้รับการตอบรับจากเด็ก และเยาวชนในตำบลนาทะนุงเป็นอย่างดี สิ่งนี้น่าจะเป็นผลพวงมาจากการทำโครงการปีที่แล้ว ซึ่งเป็นตัวอย่างให้เด็กและเยาวชนกลุ่มอื่นๆ เห็นประโยชน์ที่ได้จากโครงการ “มะนาวที่เราปลูกตั้งแต่คราวที่แล้วยังอยู่รอดทุกต้น และขายได้จริง”

จำอ๊ี้ อธิบายว่า ขั้นตอนการเลือกประเด็นเพื่อนำเสนอโครงการ เน้นให้แต่ละคนระดมความคิดว่า “อยากทำโครงการอะไรบ้าง?” แล้ว “กิจกรรมไหนเป็นไปได้มากที่สุด?”

“โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า (เป่าเต่ง) ไม่ได้มองเศษผ้าเป็นแค่วัตถุที่นำมาแปรรูปใหม่เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเท่านั้น พวกเขายังสามารถเชื่อมโยงถึงคุณค่าของการนำเศษผ้ามาแปรรูปว่า ยิ่งนำเศษผ้ามาแปรรูปได้มากเท่าไร ยิ่งลดการเผาได้มากเท่านั้น”

ทีมงานแต่ละคนต่างเสนอสิ่งที่ตนเองอยากทำ ซึ่งมีทั้งประเด็นดนตรีไทย การปลูกพืชผักสมุนไพร และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า จากนั้นให้สมาชิกโหวต โดยต้องให้เหตุผลประกอบ สำหรับดนตรีไทยซึ่งงบประมาณสูง เพราะต้องซื้อเครื่องดนตรีเข้ามาเพิ่ม ขณะที่การปลูกพืชสมุนไพรก็ติดปัญหาขาดแคลนน้ำในหน้าแล้ง เลยมาลงตัวที่การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า เพราะตำบลนาทะนุงมีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้านาทะนุง ที่มีเศษผ้าเหลือทิ้งวันละจำนวนมาก

ฝึกฝีมือ เพิ่มมูลค่า และลดอัตราการเผา

แต่โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า (เป่าเต่ง) ไม่ได้มองเศษผ้าเป็นแค่วัตถุที่นำมาแปรรูปใหม่เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเท่านั้น พวกเขายังสามารถเชื่อมโยงถึงคุณค่าของการนำเศษผ้ามาแปรรูปว่า ยิ่งนำเศษผ้ามาแปรรูปได้มากเท่าไร ยิ่งลดการเผาได้มากเท่านั้น

“เฉลี่ยเศษผ้าเหลือทิ้งวันหนึ่งประมาณ 5 - 10 กิโลกรัม และปกติชาวบ้านจะกำจัดเศษผ้าด้วยการเผา ฉะนั้นการนำเศษผ้ามาแปรรูปนอกจากจะช่วยสร้างทั้งรายได้ ลดการเผาขยะ และยังฝึกทักษะฝีมือด้านการตัดเย็บให้เด็กและเยาวชน รวมถึงตัวเราเองได้ด้วย” พลอย - ลักษิกา ปาเป็ง บอกเล่าถึงสิ่งที่ได้รับ

เป้าหมายแรกของโครงการเป่าเต่ง คือ ความใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ การฝึกให้เด็กและเยาวชนในชุมชนมีทักษะการตัดเย็บติดตัวสำหรับใช้เป็นประโยชน์ในอนาคต จำอ้อ บอกว่า หากทีมงานสามารถลดขยะ

(เศษผ้า) ของกลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนนาทะนุงลงได้ผลที่จะเกิดขึ้นตามมาในทันทีคือ การลดอัตราการเผาขยะเศษผ้าในชุมชน ส่วนผลพลอยได้นั้น ทีมงานบอกว่า การเย็บกระเป่าเป็นการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ถือเป็นสร้างอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน ทั้งเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ได้อีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากการตัดเย็บเสื้อผ้าที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำอยู่ก่อนแล้ว

“โครงการของเราเน้นทำกิจกรรมกับกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อให้น้อง ๆ ได้ทักษะติดตัวไปทำใช้เองหรือทำขาย แม้จะไม่ทำตอนนี้แต่ในอนาคตอาจเป็นประโยชน์กับน้อง ๆ ก็เป็นได้ เรามองว่าโครงการที่เด็กทำเป็นตัวอย่างให้ผู้ใหญ่ ถ้าทำสำเร็จผู้ใหญ่อาจให้ความสนใจ แล้วนำไปขยายผลต่อก็จะเป็นประโยชน์กับตัวเขาเอง รวมถึงสิ่งแวดล้อมอีกด้วย” จำอ้อ อธิบาย

ฝึกปรี้อผลิต และจำหน่าย

หลังทีมงานลงตัวแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การหาสมาชิกเพิ่ม โดยกลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการคือ นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนบ้านนาทะนุง

“พวกเราเรียนจบจากโรงเรียนนี้ การเข้าไปขอความร่วมมือกับครูทำได้ง่ายเพราะคุ้นเคยกันอยู่ ที่เลือกทำงานกับเด็กชั้นประถมศึกษา เพราะมองว่าทำกิจกรรมได้ง่ายกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพราะเด็ก ๆ เชื่อฟังและมีความอยากรู้อยากเห็น เมื่อปีที่แล้วเคยทำกิจกรรมกับรุ่นพี่ แต่เขาไม่ฟัง แล้วบางครั้งแสดงท่าทางไม่พอใจเวลาเราชวนทำกิจกรรม” จำอ้อ กล่าว

พลอย บอกว่า ทีมงานไปเชิญชวนน้อง ๆ ถึงโรงเรียน โดยจำกัดจำนวนไม่เกิน 20 คน เพื่อให้สามารถดูแลน้องได้ทั่วถึง

“ถ้าน้องมากันเยอะเกินไป จะชวนกันเล่น และไม่มีสมาธิ เวลาสอนอะไรเขาจะไม่ฟัง เลยคิดว่าสัก 20 คน ไม่เกินจากนี้กำลังพอดี” พลอย อธิบาย

แต่คำถามต่อไป คือ แล้วจะสอนน้องยังไงในเมื่อแกนนำยังเย็บไม่เป็น?

“ไม่มีใครเก่งอะไรมาตั้งแต่แรก” พลอย เอ่ยขึ้น

ในเมื่อโครงการต้องดำเนินไปตามแผน และการเรียนรู้ไม่ใช่เรื่องน่าอาย ทีมงานจึงจัดอบรมการตัดเย็บกระเป๋าจากเศษผ้า โดยเชิญวิทยากรกลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนมาช่วยสอน แล้วเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับน้องกลุ่มเป้าหมายทั้ง 20 คน

“ตอนเข้าไปขอความร่วมมือจากกลุ่มแม่บ้าน บ้า ๆ ใจดี ช่วยเราเต็มที่ เราเชิญวิทยากรมา 1 คน มาสอนวิธีการเย็บ และทำความรู้จักกับลายผ้า โดยฝึกเย็บไปพร้อมกับน้องเป็นตัวอย่างให้น้องเห็นไปในตัว” จำอ้อ กล่าว

แต่การฝึกฝนไม่ได้จบลงแค่นั้น ทีมงานนัดรวมกลุ่มกันเข้าไปขอความรู้และฝึกฝนการเย็บกับแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนอีกถึง 3 ครั้ง เพื่อพัฒนาฝีมือตัวเองให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่รุ่นน้องได้อย่างไม่เคอะเขิน

“หลังจากเรียนครั้งแรก เราคิดว่าต้องฝึกตัวเองให้เชี่ยวชาญกว่านี้ ผลงานชิ้นแรกของน้องประถมศึกษาเย็บสวยกว่าพวกเราอีก เพราะน้อง ๆ ได้ฝึกในวิชาเรียนที่โรงเรียน แต่พวกเราแทบไม่เคยทำเลย เราเลยต้องมาเรียนรู้เพิ่ม เรื่องการออกแบบลายผ้า แล้วก็ฝึกฝียเย็บให้แน่นและดูเป็นระเบียบ” จ๊ะจ๋า อธิบาย

หลังผ่านกระบวนการเรียนรู้และฝึกฝนการเย็บได้ระยะหนึ่ง อาคาร อบต.บ้านนาทะนุง เป็นจุดนัดพบและเป็นฐานที่มั่นของทีมงานและสมาชิก วันเสาร์อาทิตย์คือเวลาที่พวกเขานัดรวมตัวกันมาเย็บกระเป๋าให้ได้มากที่สุด เพื่อลองนำไปวางขาย แล้วประเมินว่าลายไหน และรูปแบบใดเป็นที่ต้องการของตลาด เพื่อครั้งต่อไปจะได้ผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด

“พวกเราไม่รู้ว่าคุณแต่ละวัยชอบแบบไหน เลยต้องทำออกมาก่อน แล้วเอาไปวางขายดูว่าคุณสนใจซื้อแบบไหนมากที่สุด” ส้ม อธิบายและเล่าต่อว่า แต่เมื่อนำผลิตภัณฑ์ไปวางขายที่ตลาดนัดวันศุกร์ในชุมชน พอเริ่มมีคนเข้ามาถามได้ ฝนก็ตกลงมาทันที กระเป๋าที่เตรียมไว้จึงขายได้เพียง 3 - 4 ใบเท่านั้น

เรียนรู้จากปัญหา

แม้จะเคยทำโครงการมาแล้ว แต่เมื่อลงมือทำอีกครั้ง ก็ยังพบปัญหาอุปสรรคเช่นเดิม ทีมงาน บอกว่า อุปสรรคของพวกเขาส่วนใหญ่เกิดจากความไม่พร้อมและการบริหารจัดการเวลาที่ยังทำไม่ได้ดีพอ

“ครั้งแรกที่นัดอบรมน้อง เราลืมสั่งข้าว เพราะไม่ได้นึกถึงเลย แล้วอุปกรณ์การเย็บก็ไม่ครบ” จ้า อี้ เอย์ขึ้น

ความผิดพลาดครั้งนั้น เกิดขึ้นเพราะการละเลยและไม่จัดการเวลา

“ช่วงนั้นไม่มีใครว่าง ทุกคนติดเรียนกันหมด ไม่ได้ประชุมแบ่งงานกัน แต่เราก็นัดน้องมาทำกิจกรรม พอถึงวันจริงทำอะไรไม่ได้แล้ว เลยแบ่งงานเฉพาะหน้าตรงนั้น

ว่าใครไปสั่งข้าว ใครออกไปซื้ออุปกรณ์มาให้ครบ จำได้ว่าข้าวกล่องได้มาตอนเที่ยงพอดี ส่วนอุปกรณ์ก็รีบไปซื้อมาเพื่อให้เริ่มทำกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ได้” จ้า อี้ เล่า

อย่างไรก็ตาม ทีมงานยอมรับว่า การจัดการเวลาเป็นปัญหาที่น่าหนักใจที่สุด เพราะทีมงานมีเวลาว่างไม่ตรงกัน

ส้ม เล่าว่า การนัดหมายจะยึดวันว่างของน้อง ๆ กลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก หลังจากนั้นทีมงานจะประชุมร่วมกันว่าสามารถมาทำกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียงกันในวันนั้นได้หรือไม่

“เรื่องเรียนเราก็ยังต้องรับผิดชอบอยู่ แต่ทุกคนก็อยากมีส่วนร่วมมาทำกิจกรรมด้วยกัน เรื่องเวลาเลยเป็นเรื่องที่เครียดกันมากที่สุด” ส้ม กล่าว

ส่วนจ้า อี้ แม้จะมีส่วนร่วมทำโครงการมา 2 ปี แต่เมื่อต้องผันตัวเองมาเป็นผู้นำ เธอบอกว่า รู้สึกภูมิใจที่สามารถพัฒนาตัวเองให้มีความเป็นผู้นำ จนกระทั่งสามารถดำเนินโครงการเป่าเต่งจนเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาได้

“ปีที่แล้วเป็นแกนนำก็จริง แต่เรายังเป็นผู้ตามเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ปีนี้ต้องลุกขึ้นมาทำน้อง ๆ เป็นอะไรที่แปลกใหม่ไปจากเดิม เมื่อก่อนอะไรไม่ได้ตั้งใจจะ

“การทำโครงการทำให้มีสมาธิและใจเย็นขึ้นได้ การทำงานเป็นกลุ่มยาก แต่ก็สนุก อาจมีขัดใจ ต่างความคิดกันบ้าง ก็ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา...แรก ๆ เวลานัดกันมาทำงาน ใครไม่มาก็มีโกรธกัน แต่หลังจากคุยกัน ทุกคนก็ปรับปรุงตัวเอง อาจมีมาช้าบ้าง คนที่มาทำไปก่อน เพราะเป็นความรับผิดชอบของเรา”

เคยปากว่าคนอื่นทันสมัย แต่การทำโครงการทำให้มีสมาธิและใจเย็นขึ้นได้ การทำงานเป็นกลุ่มยาก แต่ก็สนุก อาจมีขัดใจ ต่างความคิดกันบ้าง ก็ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา” จ้าจี้ สะท้อนมุมมองความคิดที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมยกตัวอย่างว่า **“แรก ๆ เวลานัดกันมาทำงาน ใครไม่มาก็มีโกรธกัน แต่หลังจากคุยกัน ทุกคนก็ปรับปรุงตัวเอง อาจมีมาช้าบ้าง คนที่มาทำไปก่อน เพราะเป็นความรับผิดชอบของเรา”**

ส่วนพลอย บอกว่า การออกแบบลายผ้าและการตัดเย็บ ช่วยฝึกสมองให้มีความคิดสร้างสรรค์

“เมื่อก่อนตอนยังไม่ได้ทำโครงการ อยู่บ้านนอนเล่นดูทีวี เราก็รู้ว่ามันไม่ได้อะไร แต่เพราะไม่มีอะไรให้ทำ แต่โครงการนี้เปิดพื้นที่ให้ได้ใช้สมองคิดและลงมือทำ เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะชีวิตของตัวเองและเป็นประโยชน์กับคนอื่นได้ด้วย”

ด้านส้ม สะท้อนว่า แรกเข้ามาโครงการคิดเพียงว่า อยากเข้ามาสนุกกับเพื่อน แต่สิ่งที่ได้รับกลับเกินความคาดหมาย กิจกรรมในแต่ละครั้งส่งเสริมให้เธอมีความกล้าแสดงออก และมีความมั่นใจมากขึ้น ไม่ว่าจะป็นโอกาสในการพูดในที่ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการร่วมอบรมกับเพื่อน ๆ ต่างพื้นที่

“ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นชัด ๆ เลยคือตอนนี้จับไม้พูดได้โดยไม่สั่น คิดได้อย่างรอบคอบก่อนพูดออกมา เมื่อก่อนอาจพูดไม่คิด ทำให้เพื่อนเสียใจ แต่ตอนนี้คำพูดเราให้กำลังใจเพื่อนได้ด้วย ทางบ้านก็สนับสนุน เพราะถือว่าเป็นประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ติดตัวไปในอนาคต รู้สึกภูมิใจในตัวเองที่ทำได้” ส้ม กล่าวอย่างมุ่งมั่น

ด้านจ๊ะจ๋า บอกว่า หน้าที่หลักของเธอคือ การติดต่อประสานงาน ตั้งแต่ประสานงานบุคคลไปจนถึงการใช้สถานที่ ทำให้ได้ฝึกฝนทักษะด้านการประสานและการจัดการ ส่วนฝีมือการปักเย็บนั้น จ๊ะจ๋า สะท้อนว่า การเย็บผ้าอาจดูเหมือนเป็นทักษะที่ไม่ได้พิเศษอะไร แต่กลับช่วยฝึกสมาธิได้อย่างยอดเยี่ยม ถึงแม้จะระบุไม่ได้ว่า เริ่มชอบการเย็บผ้าตั้งแต่ตอนไหน แต่การได้มาเย็บผ้าร่วมกับเพื่อน ๆ ได้พูดได้คุยกัน...ดีกว่านั่งเล่นนอนเล่นอยู่ที่บ้านคนเดียว

“เราเริ่มมาจากเย็บไม่เป็นเลย จนเย็บได้ เอาเข้าจริงถึงแม้จะเป็นแกนนำโครงการ ก็ไม่ได้รู้สึกว่าจะชอบเย็บ เห็นตัวเองตั้งแต่ต้นว่าเป็นคนอารมณ์ร้อน แรกๆ เย็บไม่ได้อย่างใจก็ดิ่งก้างเลย แล้วคิดกับตัวเองว่าทำไมทำไมไม่สำเร็จสักที...ตอนนี้รู้สึกว่าใจเย็นขึ้น ไม่มีอาการแบบนั้นอีก ต่อให้เย็บไม่สวยก็ไม่ดิ่งก้าง แค่ออกแล้วเย็บใหม่ อาจเพราะเย็บได้ดีขึ้นด้วย แต่รู้สึกว่าไม่หงุดหงิดง่ายเหมือนเมื่อก่อน”

“เราเริ่มมาจากเย็บไม่เป็นเลย จนเย็บได้ เอาเข้าจริงถึงแม้จะเป็นแกนนำโครงการก็ไม่ได้รู้สึกว่าจะชอบเย็บ เห็นตัวเองตั้งแต่ต้นว่าเป็นคนอารมณ์ร้อน แรกๆ เย็บไม่ได้อย่างใจก็ดิ่งก้างเลย แล้วคิดกับตัวเองว่าทำไมทำไมไม่สำเร็จสักที...ตอนนี้รู้สึกว่าใจเย็นขึ้น ไม่มีอาการแบบนั้นอีก ต่อให้เย็บไม่สวยก็ไม่ดิ่งก้าง แค่ออกแล้วเย็บใหม่ อาจเพราะเย็บได้ดีขึ้นด้วย แต่รู้สึกว่าไม่หงุดหงิดง่ายเหมือนเมื่อก่อน” จะจำ เล่าอย่างจริงจัง แล้วสรุปว่า “การเย็บผ้า ถ้าไม่มีสมาธิจริง ๆ จะเย็บให้เสร็จไม่ใช่เรื่องง่ายเลย จากเดิมใช้เวลาเป็นอาทิตย์กว่าจะเย็บได้ 1 ชิ้น แต่ตอนนี้วันเดียวหรือสองวันทำออกมาให้สำเร็จได้”

ดังคำพูดของจ่าอู๋ที่บอกว่า พวกเขาชอบ รู้สึกสนุก และมีความสุขกับการทำโครงการและอยากทำให้สำเร็จ “เราเห็นภาพชัดเจนว่า สิ่งที่มีประโยชน์ ปลายทางอย่างไร เราได้นำเศษผ้ามาใช้ประโยชน์ ลดการเผา และสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งอาจเป็นรายได้เสริมให้ชาวบ้านในชุมชนที่สนใจอยากทำได้”

ผู้ใหญ่เปิดใจและเปิดโอกาส

ป้าหนัน - ขนิษฐา ปาตีบ ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการดูแลงานด้านกองการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลนาทะนุง (อบต.นาทะนุง) และที่ปรึกษาโครงการ บอกว่า ก่อนเริ่มทำงานในปีที่ 2 ในฐานะพี่เลี้ยงโครงการ เธออยากให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ทำโครงการด้วยความเต็มใจ เหตุผลนี้ทำให้เธอสอบถามความคิดเห็นของแกนนำเยาวชนที่เหลือในชุมชนก่อนเป็นลำดับแรก

“แกนนำเยาวชนปีแรกส่วนหนึ่งออกไปเรียนต่อแล้ว เลยถามน้อง ๆ ที่เหลือว่าอยากทำต่อหรือเปล่า น้อง ๆ บอกว่าอยากทำต่อ เราก็ไฟเขียวให้เขาคิดเต็มที่” ขนิษฐา กล่าว

วันนี้...เศษผ้าที่เคยต้องเผาทั้งวันละ 7-8 กิโลกรัม ก็ลดจำนวนลง กลับกลายเป็นกระเป่าที่สร้างรายได้ให้กับเยาวชนและคนในชุมชน ไม่เพียงเท่านั้น การเปลี่ยนเศษผ้าเป็นกระเป่า เปรือนกุศโลบายที่ช่วย ฝึกปรือให้พวกเขาวางแผนการทำงาน แก้ปัญหาเป็น และบริหารจัดการได้ ต้องก้าวข้ามอุปสรรค มุมานะพยายามทำในสิ่งที่แม้ไม่เคยทำให้สำเร็จจนได้

แม้จะมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านเด็กและเยาวชนของ อบต.อยู่แล้ว แต่ขนิษฐาไม่มองว่าการเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงโครงการนี้เป็นภาระแต่อย่างใด เพราะเห็นว่า การทำกิจกรรมเพื่อชุมชนช่วยให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี เห็นได้จากเด็กและเยาวชนในชุมชนมีความ กระตือรือร้นเข้ามาร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มาประกาศ

“แรก ๆ ก็ยากเพราะต้องทำความเข้าใจกับเด็ก เด็กชอบมาทำกิจกรรม ร่วมกันก็จริง แต่ไม่ชินกับการทำต่อเนื่อง เราต้องกระตุ้นให้เขาทำงานอยู่บ้าง เหมือนกัน ทำงานกับเด็กต้องเปิดใจพูดคุยแบบเป็นเพื่อน เปิดโอกาสให้ เขาเข้ามาขอคำปรึกษาได้ตลอด” ขนิษฐา เล่าถึงวิถีคิดในการทำงาน

วันนี้...เศษผ้าที่เคยต้องเผาทั้งวันละ 7 - 8 กิโลกรัม ก็ลดจำนวนลง กลับกลายเป็นกระเป่าที่สร้างรายได้ให้กับเยาวชนและคนในชุมชน ไม่เพียง เท่านั้น ทว่าการเปลี่ยนเศษผ้าเป็นกระเป่า เปรือนกุศโลบายที่ช่วยฝึกปรือ ให้พวกเขาวางแผนการทำงาน แก้ปัญหาเป็น และบริหารจัดการได้ ต้อง ก้าวข้ามอุปสรรค มุมานะ พยายามทำในสิ่งที่แม้ไม่เคยทำให้สำเร็จจนได้ นอกจากจะได้กระเป่าที่สวยงามพร้อมใช้แล้ว “ใจ” ของทีมงานที่เคย ร้อนรน ไม่ฟังเพื่อน ก็เปลี่ยนไป ได้ใจดวงใหม่ที่กว้างขวางขึ้น ทำงานกับ เพื่อนได้ และมี “สายตา” ที่มองเห็นถึงปัญหาในชุมชน นี่จึงเป็นจุดเริ่มต้น เล็ก ๆ ที่ได้บ่มเพาะคนรุ่นใหม่ของตำบลนาทะนุง ที่หวังว่าในอนาคตข้างหน้า พวกเขาแน่นอนที่จะมีส่วนคลี่คลายสถานการณ์ปัญหาในชุมชนที่จะเกิดขึ้น ด้วยหัวใจ และสายตาที่พวกเขามองเห็น

โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า (เป๋าดัง)

ที่ปรึกษาโครงการ

ชนิษฐา ปาตีบ

องค์กรบริหารส่วนตำบลนาทะนุง (อบต.นาทะนุง)

ทีมงาน กลุ่มเยาวชนตำบลนาทะนุง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดน่าน

ลักษิกา ปาเป็ง มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาหมื่นพิทยาคม

จิรัชยา ทากัน มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาหมื่นพิทยาคม

กิตติมา พลธนะ มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาหมื่นพิทยาคม

อาริยา ปันติ มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาหมื่นพิทยาคม

ธนพล ฟูบินทร์ มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนนาทะนุง